

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 2

**Полтава
2021**

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ**

Частина 2

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)
3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 140-Н від 25 серпня 2021 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

А. С. Ткаченко, к. т. н., директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

Л. М. Шимановська-Діаніч, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ;

Т. В. Онішко, д. і. н., професор, завідувач сектору документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах кафедри менеджменту ПУЕТ;

Л. С. Франко, ст. викладач, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

М. Є. Розоза, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

О. В. Яриш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Н. В. Карпенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри маркетингу ПУЕТ;

Г. О. Бірта, д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор, завідувач кафедри технологій харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут денної освіти : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – Ч. 2. –
310 с.

ISBN 978-966-184-417-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Готельно-ресторанна справа; Харчові технології; Освітні педагогічні науки; Облік і оподаткування; Менеджмент; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Публічне управління та адміністрування; Комп'ютерні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування; Економіка; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; «Товарознавство та експертиза в митній справі»; Маркетинг.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено

ISBN 978-966-184-417-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

<i>Колісник Т. О., Іщенко В. Л.</i> Структурно-семантичні особливості мови бренду.....	181
<i>Кульчій О. О., Сухачова Н. С.</i> Лексико-семантичні особливості англомовних юридичних термінів та проблеми їх перекладу українською мовою.....	185
<i>Лещенко І. С., Сухачова Н. С.</i> Вербалізація концепту <i>Gender</i> у сучасній англійській мові.....	191
<i>Нестеренко К. М., Іщенко В. Л.</i> Лексико-граматичні особливості перекладу контрактів і договорів	197
<i>Тимошенко О. В., Іщенко В. Л.</i> Особливості утворення нової лексики в соціальних мережах та смс-повідомленнях....	202
<i>Трегуб В. В., Іщенко В. Л.</i> Структурно-семантичні особливості англійських економічних термінів	207
<i>Тур О. М., Сухачова Н. С.</i> Засоби відтворення в українській мові абревіатур англомовних текстів публіцистичного стилю	212
<i>Фурса І. В., Сухачова Н. С.</i> Особливості перекладу каталогів продукції (на матеріалі англомовних каталогів кондитерських виробів)	217
<i>Бегма А. Є., Опанасенко В. В.</i> Лексико-семантичні перекладацькі трансформації як засіб відтворення мовних інновацій у перекладі	221

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

<i>Гапон Т. О., Соколова А. М.</i> Сучасний стан страхового ринку України та основні тенденції його розвитку в умовах цифровізації	228
<i>Дудка Б. О., Гудзь Т. П.</i> Характеристика факторів впливу на фінансову стратегію компанії.....	234
<i>Захарченко К. Р., Педченко Н. С.</i> Наукові підходи до трактування поняття «результативність діяльності підприємства».....	239

ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТРАТЕГІЮ КОМПАНІЇ

Б. О. Дудка, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»

Т. П. Гудзь, д. е. н., професор – науковий керівник

Анотація. У статті розглянуто сутність фінансової стратегії, визначено внутрішні та зовнішні фактори впливу на формування стратегії розвитку компанії.

Ключові слова: фінансова стратегія, стратегічне управління, фактори внутрішнього середовища, фактори зовнішнього середовища, стратегічні зміни.

Abstract. The article considers the essence of financial strategy, identifies internal and external factors influencing the formation of the company's development strategy.

Key words : financial strategy, strategic management, internal factors, external factors, strategic changes.

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах існує велика кількість факторів, які впливають на управління фінансами компаній, що створює необхідність формування довгострокової фінансової стратегії. Роль фінансової стратегії компанії дуже важлива, так як її завдання полягають у тому, щоб усунути негативний ефект впливу нестабільного навколишнього середовища, забезпечити прибутковість, врівноважити зовнішні вимоги і внутрішні фінансові можливості. Здатність компанії реалізовувати самостійну фінансову стратегію у всіх областях робить її більш гнучкою, стійкою, дозволяє адаптуватися до вимог часу і обставин. Саме грамотно розроблена фінансова стратегія, спрямована на реалізацію пріоритетної стратегічної мети компанії, становить основу її сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на діяльність компанії присвячено багато робіт як закордонних, так і вітчизняних науковців та практиків, таких як:

І. Ансофф, О. Віханський, А. Гайнуллін, А. Гершун, О. Гетьман, М. Комаров, І. Мазур, Г. Осовська, О. Скібіцький, О. Тараненко та ін. В той же час, треба зауважити, що значна кількість питань теоретичного та прикладного характеру все ще залишається досить дискусійною.

Формулювання мети. Метою статті є теоретичне дослідження внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на фінансову стратегію компанії.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку економіки питання стратегічного управління багато в чому є визначальними для зростання ефективності функціонування компаній і підвищення їх конкурентоспроможності. В рамках розробки стратегії розвитку компанії важливу роль відіграє фінансова стратегія, під якою, як правило, розуміють довгостроковий курс цілеспрямованого управління фінансами з метою досягнення стратегічних цілей [2].

Деякі автори визначають фінансову стратегію як сукупність методів та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості підприємства за ринкових умов господарювання [7]. Мочалова Л. А. розглядає фінансову стратегію як компас, який вказує шлях, вектор напряму розвитку підприємства [4].

Імпонує точка зору Бланка І. А., який на основі комплексного підходу, розглядає фінансову стратегію компанії як стратегію, що забезпечує всі основні напрями розвитку її фінансової діяльності та фінансових відносин шляхом формування довгострокових фінансових цілей, вибору найбільш ефективних шляхів їх досягнення, адекватної коригування напрямків формування та використання фінансових ресурсів при зміні умов зовнішнього середовища [1].

Аналізуючи різні підходи до визначення фінансової стратегії, не можна не відзначити, що автори сходяться в тому, що фінансова стратегія нерозривно пов'язана з ефективністю розвитку компанії та орієнтацією на довгострокові перспективи.

Фінансова стратегія є одним з важливих елементів системи стратегічного управління компанії. Значимість даного елемента

визначається тим, що фінансові показники лежать в основі формування довгострокових цілей і розробці стратегій розвитку компанії. Слід зазначити, що потенційна ефективність фінансової стратегії компанії залежить від впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. У зв'язку з цим необхідно здійснювати моніторинг і аналіз подій, які визначають економіко-правові умови фінансової діяльності компанії, і враховувати їх в процесі формування її фінансової стратегії.

В основу класифікації факторів зовнішнього та внутрішнього середовища компанії, покладено різні види ризику і ступінь впливу на них менеджерів.

У зовнішньому оточенні виділяють макро- і мікросередовище. Макросередовище включає фактори, які опосередковано впливають на діяльність компанії і визначають її довгострокові рішення.

До факторів макросередовища слід віднести:

- групу економічних факторів: зміну економічного потенціалу країни, стадії ділового циклу, відсоткову ставку і курс національної валюти, грошову масу в обігу, інфляцію та темпи її зростання, контроль за цінами та заробітною платою, ціни на всі види ресурсів, інвестиційну політику;

- групу політичних факторів: податкове законодавство і політику уряду, антимонопольне, природоохоронне та зовнішньоекономічне законодавство, ставлення держави до іноземного капіталу;

- групу технологічних факторів: витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи з різних джерел, захист інтелектуальної власності, державну політику в галузі науково-технічного прогресу;

- групу соціальних факторів: демографічну структуру населення та його платоспроможність, соціальну мобільність та активність населення, релігійні та національні традиції.

У рамках мікросередовища виділяють галузеве і ближнє оточення. Перше характеризується реальним і потенційним розміром галузі, її перспективами та стадіями життєвого циклу, структурою і масштабами конкуренції, структурою галузевих витрат, системою збуту продукції, тенденціями розвитку галузі.

Аналіз галузі, в якій функціонує компанія, дозволяє оцінити ефективність перспективних фінансових та інвестиційних заходів, що передбачені його фінансовою стратегією.

Ближнє оточення складають конкуренти – аналіз їхніх дій, оцінка поточної стратегії і реальних можливостей, вивчення сильних і слабких сторін дозволить компанії визначити конкурентну позицію; постачальники і покупці, фінансове становище яких визначає рух фінансових ресурсів, можливість їх використання для короткострокового фінансування; банки та інші фінансові організації, інтереси яких впливають на вид і розмір джерела фінансування.

Щоб ефективно впливати на зовнішні фактори, необхідно задіяти внутрішні можливості компанії, що визначаються її внутрішніми чинниками. Найбільш важливими внутрішніми факторами – критичними точками стратегічного планування, на думку С. Уткіна, є розміри компанії, характер діяльності, цільові стратегічні орієнтири [6]. Вони істотно впливають на організацію фінансових потоків, тому мають бути враховані в процесі формування фінансової стратегії.

Однак цей перелік не є вичерпним. Радова Л. Д. [5] доповнює його такими: сфера діяльності компанії (матеріальне виробництво, невиробнича сфера), галузева належність (промисловість, транспорт, торгівля, будівництво, сільське господарство), напрямки діяльності (експорт, імпорт), організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

Так, велика компанія, як правило, має стабільні, добре налагоджені контакти з постачальниками, вона менш вразлива перед конкурентами, має серйозні фінансові переваги в сфері освоєння нових технологій.

Характер діяльності значною мірою впливає на вибір джерел фінансування. Внаслідок сезонного характеру діяльності компанії зазнають тимчасову потребу в додаткових оборотних коштах, джерелом яких доцільно розглядати короткострокові кредити, банківські позики [3].

Цільова орієнтація компанії визначає спрямованість і специфіку фінансової діяльності. Якщо загальним напрямком діяль-

ності обрано зростання, особливу увагу слід приділити фінансуванню нових об'єктів і отриманню високого прибутку для забезпечення інвестиційних процесів, спрямованих на досягнення або підтримку лідируючих позицій (конкурентних переваг). Якщо показники фінансового стану свідчать про вірогідне банкрутство, а компанія прагне до виживання, необхідно зосередитися на збереженні допустимого рівня ліквідності і платоспроможності.

Обрана організаційно-правова форма компанії визначає заходи щодо її створення, мінімальну величину статутного капіталу, шляхи мобілізації додаткових ресурсів, гарантії інтересів кредиторів.

Деякі економісти важливим фактором, що впливає на формування фінансової стратегії, вважають потенціал компанії у виробничій, фінансовій, трудовій сферах, про наявність якого дозволяє свідчити аналіз внутрішнього середовища.

Темпи зростання обсягу реалізації продукції, організація маркетингу і збуту, рівень витрат, величина і структура активів та пасивів компанії впливають на її поточну ліквідність і фінансову стійкість, визначають потребу в додатковому фінансуванні, свідчать про рівень її фінансового менеджменту.

Розподіл коштів компанії відіграє велику роль у фінансовій діяльності. Від того, які кошти вкладені в основні та оборотні активи, скільки їх знаходиться у сфері виробництва та обігу, у грошовій чи матеріальній формі, їх співвідношення, багато в чому залежать результати функціонування компанії. Тому до цих факторів необхідно підходити не тільки з точки зору ресурсного забезпечення, яке розглядає його в статично, але й аналізувати динаміку, що дозволяє виявляти вузькі місця функцій управління.

Якість фінансової стратегії як міра задоволення вимогам загальній економічній стратегії залежить від ряду факторів, що визначають склад, зацікавленість виконавців, а також методичне і ресурсне забезпечення процесу її формування: професійна орієнтація, здатність до аналітичного мислення, оперативне реагування на несподівані зміни, досвід формування і реалізації

попередньої стратегії, достатнє матеріальне, інформаційне, фінансове і методичне забезпечення.

Таким чином, для забезпечення успішної діяльності компанії та для досягнення поставлених цілей, необхідно вивчати, прогнотувати й оцінювати тенденції та зміни внутрішнього і зовнішнього середовища та, враховуючи їх, приймати управлінські рішення. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища компанії є основою для візуалізації її довгострокових перспектив, формування напрямків стратегічних змін в її поведінці.

Список використаних джерел

1. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента : учебник : в 2 т. / И. А. Бланк. – 4-е изд., стер. – Москва : Омега-Л, 2012. – 1330 с.
2. Бруслиновська І. В. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства / І. В. Бруслиновська, В. І. Матвійчук // Економіка і організація управління. – 2018. – № 3 (31). – С. 100–111.
3. Дикань Л. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства / Л. В. Дикань // Фінанси України. – 2016. – № 3. – С. 12–18.
4. Мочалова Л. А. Концепция финансового планирования в корпорациях / Л. А. Мочалова // Финансовый менеджмент. – 2014. – № 3. – С. 13–20.
5. Радова Л. Д. Фінансова стратегія в системі управління підприємством / Л. Д. Радова, А. В. Череп // Держава та регіони. – 2005. – № 2. – С. 130–135.
6. Стратегическое планирование : учебник / под ред. Э. А. Уткина. – Москва : ЭКМОС, 2000. – 440 с.
7. Фінанси підприємств : підручник / Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. та ін. – Київ : КНЕУ, 2013. – 519 с.

УДК 005.332.8:658.5:001.89

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

К. Р. Захарченко, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»

Н. С. Педченко, д. е. н., професор – науковий керівник

Анотація. У цій праці розкриті наукові підходи до трактування поняття «результативність діяльності підприємства»

Наукове видання

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 2

Головна редакторка ***М. П. Гречук***
Комп'ютерне верстання ***О. С. Корніліч***

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 18.
Тираж 100 пр. Зам. № 210/1968.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.